

Mida teha töötajaga, kes keeldub tervisekontrollist?

*Silja Soon,
töötervishoiu peaspetsialist*

Ettevõttel on kohustus töötaja tervisekontrolli saata. Vahel aga juhtub, et töötaja keeldub igasugustest protseduuridest.

Milline oleks lahendus? Kas peaks tegema mingisuguse paberi, mis kinnitaks, et isik võib töötada?

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus (edaspidi TTOS) ei näe ette töötajale võimalust keelduda talle ette nähtud tervisekontrollist. See on sätestatud kõnealuse seaduse §-s 14 töötajate kohustusena. § 14 lg 1 p 3 kohaselt on töötaja kohustatud läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale ning punkti 7 kohaselt on ta kohustatud täitma tööandja töötervishoiu-alast korraldust.

Töösuhtes ei ole ainult ühel poolel (tööandjal) kohustused ja teisel poolel (töötajal) ainult õigused.

Tööandja kannab vastutust ka siis, kui töötaja oma kohustuse täitmata jätab: TTOS § 14 lg 4 kohaselt ei vabasta töötaja töötervishoiu- ja tööohutusala kohustused tööandjat asjaomasest vastutusest.

Soovitav oleks välja selgitada põhjused, miks töötaja tervisekontrollist kategooriliselt keeldub. Ehk on tal mõningad väärarvamused sellega seoses? Mida ta täpselt pelgab?

Tööandjat peaks selline keeldumine ettevaatlikuks tegema, sest pahatihti on selle hirmu taustaks töötaja teadmine, et oma tervise tõttu ei sobigi ta seda tööd tegema. Tervisekontrollist keeldumine tuleb sel juhul töötaja hirmust kaotada töö.

Teisest küljest, kui tööandja laseb sellisel töötajal tööd edasi teha, võib kujuneda olukord, kus mingil hetkel töötaja haigestub ning selle põhjuseks on just konkreetse töö tegemine, millest kujuneb välja kutsehaigus.

Kindlasti peab tööandja selgitama töötajale, milleks on tervisekontroll vajalik.

Foto: Sotsiaalministeerium/ Virginia Kullasepp

Töötajate tervisekontrolli eesmärk on välja selgitada ega mõni töökeskkonna ohutegur ei ole mõjutanud tema tervist sel määral, et töötajal võiks välja kujuneda mõni tööga seotud haigestumine. Kui oht on tervisele olemas, siis peab tööandja rakendama abinõusid, et terviserisk oleks välditud või võimalikult madal. Seega kannab tervisekontroll võimalike tööga seotud haigestumiste ennetamise eesmärki.

Millised on olukorra võimalikud lahendused?

Lahendused tuleb tööandjal ise leida, kuid otsuse tegemisel võib lähtuda järgmistest õigusaktidest ja selgitada neid ka töötajale:

- TTOS § 13 lg 1 p 7
- TTOS § 14 lg 1 p 3 ja 7
- TTOS § 14 lg 4
- Töötajate tervisekontrolli kord.
- Töölepinguseadus (edaspidi TLS) § 15 lg 2 p 3
- TLS § 88 lg 1 p 3

Tööinspektsiooni selgitust töötajate omavastutuse kohta saab lugeda [siit](#).